NURMIJÄRVEN
SEURAKUNTA

Kuoleman kohdatessa

Sinulle, joka olet menettänyt rakkaan ihmisen

Lämmin osanottoni

Olet kokenut sanoinkuvaamattoman suuren menetyksen. Ajatuksin ja rukouksin olemme kanssasi.

Saat luottaa, että kuolemankin voittanut, ylösnoussut Jeesus kulkee itse rinnallasi.

Ari Tuhkanen
kirkkoherra

Psalmi

***Jumala,** ajasta aikaan sinä olet.*

> ***Sinä annat** ihmisten tulla maaksi jälleen*
> *ja sanot:*
> *«**Palatkaa tomuun, Aadamin lapset.**»*

***Tuhat vuotta** on sinulle kuin yksi päivä,*
kuin eilinen päivä, mailleen mennyt,
kuin öinen vartiohetki.

> ***Me katoamme** kuin uni aamun tullen,*
> *kuin ruoho, joka hetken kukoistaa,*
> *joka vielä aamulla viheriöi*
> *mutta illaksi kuivuu ja kuihtuu pois.*

***Opeta meille,** miten lyhyt on aikamme,*
että saisimme viisaan sydämen.

Ps. 90:2–6, 12

Avuksi käytännön järjestelyissä

Sureville omaisille voi hautajaisten vaatimien järjestelyiden määrä tulla yllätyksenä. Tämä esite on tehty avuksi käytännön asioissa ja rohkaisuksi surun keskellä.

Hautajaisten järjestämiseen liittyy käsitteitä, jotka saattavat kuulostaa oudoilta. On esimerkiksi hyvä ymmärtää *hautaustoimiston* ja *hautatoimiston* välinen ero.

Hautaustoimisto on yksityinen yritys, joka myy hautajaisiin liittyviä palveluja. Näitä ovat esimerkiksi arkun, uurnan ja kukkien toimittaminen, vainajan arkkuun laittaminen ja kuljettaminen.

Seurakunnan hautatoimisto puolestaan palvelee muun muassa hautaustapaan, hautapaikkaan, hautaan siunaamiseen ja haudan hoitoon liittyvissä asioissa. Osa palveluista on maksuttomia, osa maksullisia. Esimerkiksi hautaan siunaaminen on maksutonta, mutta hautapaikka maksullinen.

Seurakunnasta saat apua hautajaisten järjestämisen lisäksi surun käsittelyyn. Ota yhteyttä. Sinua palvelevat seurakunnan hautatoimisto, hengellisen työn tekijät ja sururyhmät.

Ennen hautausta

Siunausajan ja tilojen varaaminen

Hautausjärjestelyistä sovitaan seurakunnan hautatoimistossa, Kirstaantie 5–7, puhelin 044 422 0503. Toimisto on auki maanantaista perjantaihin klo 9–12. Asiointiajan voi ennakkoon sopia myös iltapäiväksi. **Katso**: www.nurmijarvenseurakunta.fi/hautatoimi

Siunauksia toimitetaan Nurmijärvellä ja Rajamäellä hautausmailla sijaitsevissa kappeleissa sekä Klaukkalassa kirkossa. Siunaus on mahdollinen myös haudalla.

Hautatoimistossa voit samalla kertaa varata tilan muistotilaisuutta varten. Kirkonkylällä, Klaukkalassa ja Rajamäellä on erikokoisia juhlatiloja.

Vastavalo / Mikko Karjalainen

Seurakunta vuokraa omissa tiloissaan käytettäviksi myös astioita ja pöytäliinoja. Pitopalvelutoimintaa seurakunnalla ei ole.

Hautauslupa

Hautaustoimilain mukaan hautajaiset järjestää ensisijaisesti vainajan nimeämä henkilö, toissijaisesti vainajan puoliso sekä lähimmät perilliset. Hautajaisista huolehtivien henkilöiden tulisi noudattaa vainajan tahtoa järjestelyistä.

Hautausluvan saa sairaalasta tai lääkäriltä, joka on tutkinut kuolemansyyn. Lupa toimitetaan seurakuntatoimistoon ennen hautaamista. Siunausajan voi sopia,

Nurmijärven siunauskappeli.

vaikkei hautauslupaa vielä olisikaan.

Vainajan virkatodistus perunkirjoitusta varten tilataan Vantaan aluekeskusrekisteristä: puh. 09 830 6345 (arkisin klo 9–12) tai vantaa.keskusrekisteri@evl.fi

Hautaustoimistot

Hautaustoimiston kanssa sovitaan arkun ja uurnan hankinnasta, vainajan pukemisesta ja arkkuun laittamisesta sekä kuljetuksesta. Hautaustoimisto voi hoitaa korvausta vastaan kaikki hautauksen järjestelyt omaisten toiveiden mukaisesti.

Hautaustoimistossa voi myös sopia siunaus- ja muistotilaisuuksien käsiohjelman tekemisestä. Nurmijärvellä on useita hautaustoimistoja.

Sanomakellot

Sanomakellot kertovat seurakuntalaisen kuolemasta. Ne soitetaan Nurmijärven kirkon kellotornista torstaisin klo 10. Voit pyytää soittoa myös Klaukkalaan tai Rajamäkeen. Kellojen soitosta sovitaan hautatoimistossa.

Hautaustapa

Hautaustavasta sovitaan seurakunnan hautatoimistossa. Hautaustapoja ovat arkkuhautaus ja tuhkaus. Arkku tarvitaan, vaikka hautaustavaksi valittaisiin tuhkaus, sillä kuljetukset vaativat arkun käyttöä.

Hautaan siunaaminen toimitetaan ennen tuhkausta. Tästä voidaan tehdä poikkeus esimerkiksi silloin, kun vainaja on kuollut ja tuhkattu ulkomailla tai ei kuulu seurakuntaan.

Hautapaikka

Seurakunnalla on kaksi hautausmaata, Kirkonkylällä ja Rajamäessä. Lisäksi Klaukkalan kirkossa on uurnaholvi.

Tuhkat voidaan haudata uurnassa tavalliseen hautaan, muistolehtoon tai sirotella sirottelualueelle. Nurmijärven ja Rajamäen hautausmailla on omat muistolehdot ja sirottelualueet. Uudet sirottelualueet ja Rajamäen muistolehto otettiin käyttöön vuonna 2025.

Muistolehto on hautausmaan osa, jossa vainajalla ei ole omaa nimettyä ja näkyvää hautapaikkaa. Muistolehtoon hautaamisen hoitaa seurakunta ilman omaisten

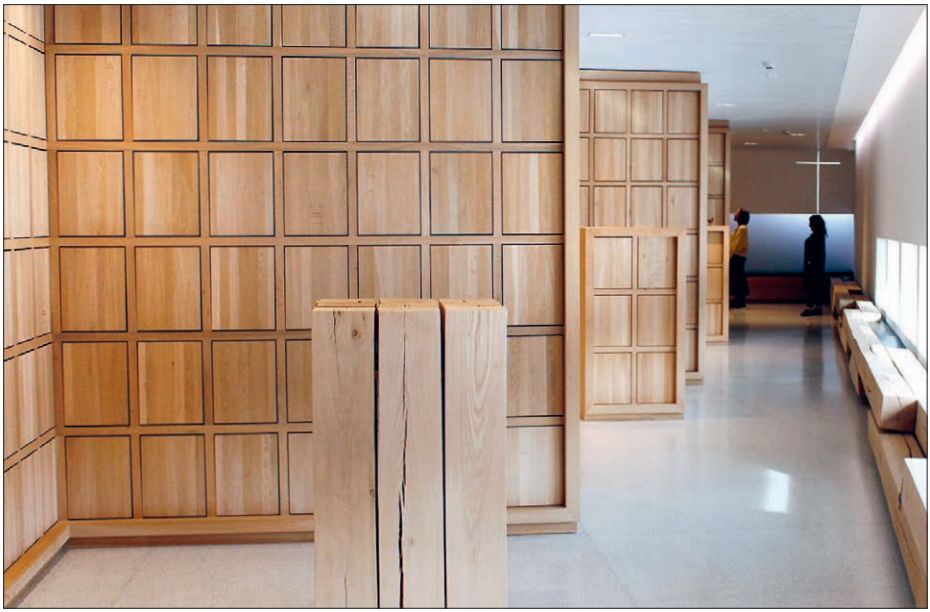

Klaukkalan uurnaholvi.

läsnäoloa. Sirottelualueella ei käytetä uurnaa, vaan tuhkat sirotellaan maahan. Omaiset voivat olla mukana sirottelussa. Muistolehdoilla ja sirottelualueilla on omat muistelupaikkansa.

Jos uurna haudataan maahan, sen tulee olla valmistettu maatuvasta aineesta. Uurnan sijaan voidaan käyttää pellavapussia.

Hautausmailla seurakunta kaivaa uurnalle haudan. Uurnan koon tulee olla seuraavissa rajoissa: korkeus enintään 40 cm ja suurin halkaisija enintään 29 cm. Jos käytössä on itse tehty tai muu erikoisvalmisteinen uurna, siitä tulee ilmoittaa seurakunnan hautatoimistoon viimeistään viikkoa ennen hautauspäivää.

Klaukkalan uurnaholvissa uurna asetetaan lokeroon. Yhdelle uurnalle tarkoitetun lokeron koko on 29 cm x 38 cm x 29 cm (leveys, korkeus, syvyys). Kahden uur-

nan lokeron koko on 29 cm x 38 cm x 49 cm. Uurnan tai uurnien tulee siis sopia näihin mittoihin. Myös uurnaholvissa voidaan käyttää pellavapussia, jolloin lokeroon mahtuu useamman vainajan tuhkat.

Kuolinilmoitus

Kutsu hautajaisiin voidaan esittää lehdessä ennen hautausta julkaistavalla kuolinilmoituksella. Kuolinilmoituksesta sovitaan hautaustoimiston tai suoraan lehden kanssa.

Papin tapaaminen

Pappi soittaa omaisille, ja yhdessä sovitaan tapaamisesta. Keskustelussa sovitaan siunaustilaisuuden kulusta.

Hautajaisten ohjelman suunnittelu

Siunaustilaisuus on tapahtumana yksinkertainen ja luonteeltaan jumalanpalvelus. Virsistä ja muusta musiikista puhutaan tapaamisessa papin kanssa, tarvittaessa keskustellaan myös kanttorin kanssa.

Mikäli tarjolla on paljon ohjelmaa, sitä kannattaa sijoittaa ennemmin muistotilaisuuteen kuin siunaukseen. Halutessaan omaiset voivat kutsua papin muistotilaisuuteen.

Vainajan hyvästely

Vainaja voidaan hyvästellä ennen siunaustilaisuutta ja arkun lopullista sulkemista. Asiasta sovitaan hautaustoimiston kanssa aina etukäteen.

Hyvä hetki hyvästelyyn on vainajan kappelille siirron yhteydessä. Tällöin kuljettaja näyttää omaisille vainajan.

Kellojen soitto

Kellojen soitto ilmaisee osaltaan surua ja hyvästijättöä. Kellojen soitto alkaa noin viisi minuuttia ennen siunaustilaisuuden alkua.

Saattokellot soitetaan saaton lähtiessä kappelista haudalle.

Anteeksiantamusta
on Isän rakkaus.

***Yön pohjaan** saakka yltää*
Kristuksen lohdutus.

***Hän astui** tuonelaan*
ja nousi haudastaan.

***Myös meitä** murheen yöstä*
hän kutsuu nousemaan.

Virsi 246: 5

Siunaus ja hautaus

Siunaustilaisuus

Siunauskappelin ovet avataan noin 15 minuuttia ennen tilaisuuden alkua. Aikaisemmin kappeliin ei pääse sisään.

Pappi toimittaa siunaamisen. Toimitus voi sisältää virsiä ja muuta musiikkia, Raamatun lukua, rukouksia, papin puheen sekä vainajan siunaamisen.

Muistokukat lasketaan kappelissa tai haudalla. Siunauksen jälkeen saattoväki vie kukat joko haudalle tai kappelin edustalla olevalle muistelupaikalle.

Mikäli vainaja tuhkataan, arkku kannetaan siunaustilaisuuden jälkeen autoon tai se jää kappeliin.

Arkunkanto

Arkku kannetaan ulos saattomusiikin soidessa, ja saattoväki seuraa arkun perässä. Kantajia on yleensä kuusi.

Arkunkantajat on hyvä valita etukäteen. Sekä miehet että naiset voivat toimia kantajina. Jos kantajia ei ole tarpeeksi omasta takaa, hautatoimistosta voi kysyä avuksi vapaaehtoiskantajia.

Tehtävää ei tarvitse jännittää. Suntio opastaa arkunkantamisessa ja hautaanlaskussa. Halutessaan voi olla etukäteen yhteydessä kappelin suntioon ja pyytää opastusta ennen siunaustilaisuuden alkua.

Hautaanlaskun jälkeen haudan päälle nostetaan kansi, jolle kukat voidaan laskea. Hautausmaan henkilökunta peittää haudan seuraavana arkipäivänä.

Uurnanlasku

Aika uurnanlaskua varten varataan seurakunnan hautatoimistosta.

Uurnanlaskuun kokoonnutaan yleensä siunauskappelin edessä. Suntio opastaa uurnanlaskussa. Jos läheisten paikalle pääseminen osoittautuu haastavaksi, seurakuntaa voi pyytää laskemaan uurnan.

Muistolehtoon haudattaessa omaiset eivät voi olla mukana. Seurakunta hautaa uurnat muistolehtoon oman aikataulunsa mukaan.

Vastavalo / Margaretha Lindholm

Muistotilaisuus

Muistotilaisuutta voidaan viettää kotona, seurakunnan tiloissa tai muissa soveltuvissa tiloissa. Omaiset päättävät tilaisuuden ohjelmasta. Usein siihen sisältyy tarjoilua, musiikkia, muistelua ja adressien lukeminen.

Suruliputus

Kuolinpäivänä on tapana nostaa lippu puolitankoon vainajan kotona. Siunauspäivänä liputetaan lippu puolitangossa sekä kotona että muistotilaisuuspaikassa. Siunaustilaisuuden jälkeen lippu nostetaan täyssalkoon.

Muistaminen jumalanpalveluksessa

Siunausta seuraavana sunnuntaina hautaan siunattujen nimet luetaan messussa seurakunnan kaikissa kirkoissa.

Hautauksen jälkeen

Pyhäinpäivä

Pyhäinpäivän kynttiläkirkossa Nurmijärven kirkossa luetaan vuoden aikana kuolleiden seurakuntalaisten nimet ja rukoillaan heidän puolestaan. Tilaisuudessa sytytetään muistokynttilöitä.

Hautakummun siistiminen

Muistokukat haudalla kuuluvat omaisille ja he myös huolehtivat niiden pois viemisestä. Jos haluaa säilyttää kortit ja nauhat, ne kannattaa kerätä talteen heti hautajaisten jälkeen.

Mikäli omaiset eivät itse vie kukkia pois, seurakunta poistaa ne kesällä noin kahden viikon kuluttua, muina vuodenaikoina noin kuukauden kuluttua.

Hautatoimistosta voi tilata haudalle väliaikaisen puuristin, joka asetetaan paikalleen haudan peittämisen jälkeen. Ristin voi tehdä myös itse.

Oma muistomerkki tai yhteismuistomerkki

Seurakunnan muistomerkkiohje määrittää haudalle tulevien hautakivien ja muistomerkkien ominaisuudet. Uutta hautakiveä ei saa valmistaa ennen kuin

suunnitelma on hyväksytetty seurakunnalla. Myös haudalla mahdollisesti olevan vanhan kiven poistaminen vaatii luvan.

Hautausmaksut tulee olla suoritettu ennen kiven asentamista paikoilleen. Hautakiveä ei ole pakko hankkia.

Muistolehtoon tai sirottelualueelle haudatulle vainajalle voi halutessaan tilata oman nimilaatan alueen yhteismuistomerkkiin.

Muistelupaikat

Nurmijärven siunauskappelin edessä sijaitsee muistelupaikka, jonne voi viedä kukkia ja kynttilöitä muualle haudatun vainajan muistoksi.

Klaukkalan kirkon edessä on muistelumuuri samaa tarkoitusta varten.

Muistelupaikka on myös Rajamäen siunauskappelin kellotapulin alla.

Haudan hoito

Omaiset vastaavat haudan hoidosta. Hautaa voi hoitaa joko itse tai antaa sen eri maksusta seurakunnan hoidettavaksi.

Hoitosopimukseen kuuluu yleensä alkukesästä istutettavat kesäkukat. Kesäkukista voidaan tehdä yhden tai viiden vuoden sopimus. Vaihtoehtona on perenna-

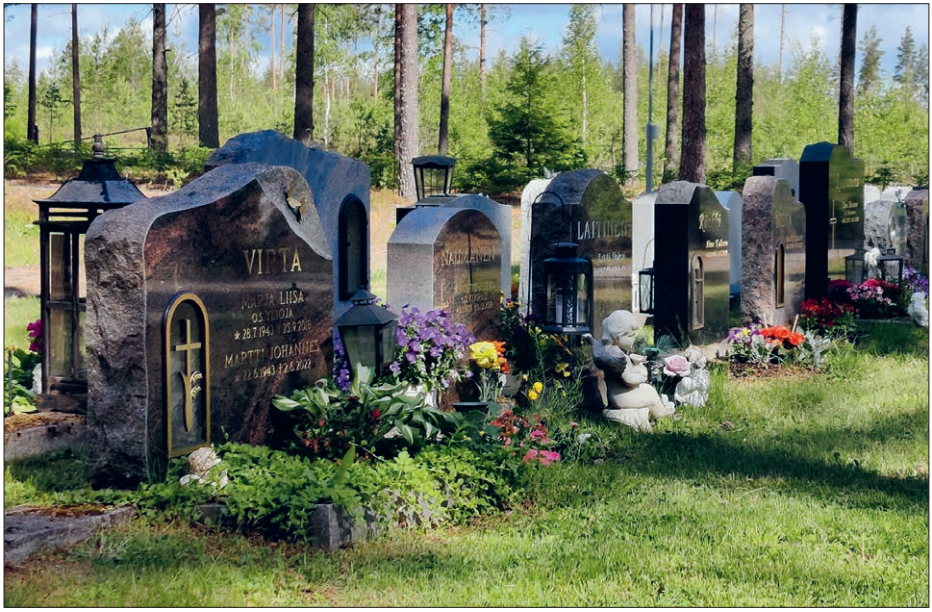

Rajamäen hautausmaa.

kasvien istutus ja niiden hoito viideksi tai kymmeneksi vuodeksi. Haudanhoitosopimus sisältää kasvien lisäksi haudan pinnan hoidon. Erilaisista vaihtoehdoista saa lisätietoa hautatoimistosta.

Muistolehtoon tai sirottelualueelle hautaamisesta ei synny haudanhoitovelvoitetta omaisille.

Hautaushinnasto verkossa

Hautaukseen ja haudanhoitoon liittyvistä maksuista kerrotaan seurakunnan verkkosivuilla olevassa hinnastossa: www.nurmijarvenseurakunta.fi/hautausmaat

Keskusteluapu ja vertaistuki

Seurakuntamme työntekijöistä papisto ja diakoniatyöntekijät tarjoavat mahdollisuuden henkilökohtaiseen keskusteluun.

Tarvittaessa voi soittaa suoraan sille työntekijälle, jonka kanssa haluaa keskustella. Pappien ja diakoniatyöntekijöiden yhteystiedot löytyvät seurakunnan verkkosivuilta: www.nurmijarvenseurakunta.fi/yhteystiedot

Sururyhmä

Jokainen kokee surun omalla, henkilökohtaisella tavallaan. Tästä huolimatta surevalle on tärkeää myös keskustella asiasta toisten ihmisten kanssa. Seurakunnan järjestämässä sururyhmässä voi jakaa menetyksen aiheuttamia tunteita ja ajatuksia samassa tilanteessa olevien kanssa. Ryhmässä etsitään yhdessä tietä eteenpäin.

iStock / PeopleImages

Uudet ryhmät alkavat aina kevät- ja syyskauden alussa. Ryhmistä ilmoitetaan mm. seurakunnan verkkosivuilla. Seurakunta kertoo niistä myös kirjeitse hautajaisia järjestäneille omaisille. Ennen ryhmään liittymistä menetyksestä olisi hyvä olla kulunut ainakin kolme kuukautta.

Siunauskappelit ja kirkot

Klaukkalan kirkko

Ylitilantie 6, Klaukkala
Klaukkalan alueella ei ole omaa siunauskappelia, joten siunauksia toimitetaan Klaukkalan kirkossa.

Kirkkosaliin mahtuu 300 henkilöä. Tilaa voidaan edelleen laajentaa saleja yhdistämällä.

Nurmijärven siunauskappeli

Aleksis Kiven tie 2, Nurmijärvi
Nurmijärven siunauskappeli sijaitsee kirkonkylän hautausmaan laidalla, lähellä Nurmijärven kirkkoa.

Kappelissa on tilaa 90 saattajalle. Hautaan siunaaminen voidaan toimittaa myös Nurmijärven kirkossa.

Rajamäen siunauskappeli

Astrakanintie 100, Rajamäki
Rajamäen siunauskappeli sijaitsee metsähautausmaan yhteydessä, noin kahden kilometrin päässä Rajamäen taajamasta.

Kappelissa on paikat 75 henkilölle. Siunaaminen voidaan toimittaa myös Rajamäen kirkossa.

Hautajaisten muistilista

- ☐ Suruviesti läheisille
- ☐ Hautauslupa
- ☐ Yhteydenotto seurakunnan hautatoimistoon
  - pappi ja kanttori
  - siunausaika ja -paikka
  - hautapaikka
  - sanomakellot
- ☐ Hautaustoimistossa asiointi
- ☐ Siunaustilaisuuden suunnittelu
  - papin tapaaminen
  - musiikki
  - mahdollinen käsiohjelma
  - arkunkantajat
- ☐ Muistotilaisuuden suunnittelu
  - paikka
  - tarjoilu
  - valokuva muistopöydälle
  - tilaisuuden kulku
- ☐ Kuolinilmoitus, hautajaisiin kutsuminen
- ☐ Kukat
- ☐ Suruliputus
- ☐ Perunkirjoitus hautajaisten jälkeen
- ☐ Uurnanlaskuajan varaaminen

Tutustu myös: Suomi.fi-verkkopalvelussa on luettavissa Läheisen kuolema -nettiopas, joka auttaa ja opastaa kuolemaan liittyvien asioiden hoitamisessa: www.suomi.fi/oppaat/laheisen-kuolema

Rukous surussa

Taivaallinen Isä.

Kuolema on pysäyttänyt meidät.

***Meillä on** paljon kysymyksiä*
mutta kovin vähän vastauksia.
Ole meidän kanssamme nyt,
kun kyselemme ja suremme.

***Varjele meitä,** että emme näkisi*
kuolemaa pimeytenä. Muistuta
meitä, että surusta ja pelosta
huolimatta se on meille portti
taivaan valoon.

***Opeta meitä** turvautumaan*
Vapahtajaamme Jeesukseen,
joka kuoli mutta myös nousi kuolleista.
Suo meidän uskoa,
että hän herättää aikanaan
myös meidät ja rakkaamme.

***Salli meidän** jäädä sekä elämässä*
että kuolemassa sinun rakkautesi
varaan.

***Kuule meitä** Vapahtajamme tähden.*

Aamen.

NURMIJÄRVEN SEURAKUNTA
SUOMEN EV.LUT. KIRKKO

Seurakunnan hautatoimisto

Kirstaantie 5–7
01900 Nurmijärvi
p. 044 422 0503 (ma–pe klo 9–12)
hautatoimi.nurmijarvi@evl.fi
www.nurmijarvenseurakunta.fi

Nurmijärven seurakunta 2025. Ulkoasu ja valokuvat Timo Hormio ja Jarmo Österman.